

COMPARATIVA ENTRE LES CONCLUSIONS DE LA CEMCORD I LES MESURES DEL PACTE SOCIAL CONTRA LA CORRUPCIÓ

Objectiu: Aquest és un document de treball per tal d'identificar prioritats, entre el Pacte social¹ i les conclusions de la CEMCORD, amb els següents objectius específics:

- Quines mesures del Pacte social, **han quedat fora** de les conclusions de la CEMCORD.
- Identificar les propostes del Pacte Social que hagin estat més recollides **en conclusions de la CEMCORD** (entenen que tenen més interès per als grups parlamentaris).
- Identificar **noves** mesures recollides a la CEMCORD però no al Pacte social.

- Amb tot plegat, contribuir a identificar **les mesures prioritàries** pels membres del O3C

Decàleg del Pacte Social contra la Corrupció

1. Acabar amb el finançament opac dels partits. Cal la reducció dràstica de les despeses electorals i un sistema de finançament dels partits i de les candidatures electorals que no els faci dependre dels rics i poderosos. Cal considerar la corrupció i el finançament irregular dels partits com a delictes contra la Constitució i la democràcia.

2. Assolir la total transparència i retiment de comptes de la gestió pública. Cal començar per aplicar la Llei de Transparència en els terminis legals establerts (29 de juny i 29 de desembre de 2015). Cal, però, considerar que la transparència pública és total, amb excepcions que han d'estar ben argumentades i limitades a un temps justificat. Cal publicar a Internet tots els ingressos i les despeses de totes les administracions públiques, de forma clara i comprensible per a la ciutadania.

3. Aconseguir la traçabilitat de les actuacions dels responsables públics. Cal publicar obligatòriament cada any el patrimoni i els ingressos dels responsables públics. Cal registrar l'agenda pública de les activitats i viatges dels càrrecs públics. Cal controlar els lobbies i grups d'interès més enllà de les exigències de la Llei de Transparència.

4. Perseguir eficaçment els delictes vinculats a la corrupció. Cal assegurar la independència i control del poder judicial. Cal dotar l'administració de justícia dels mitjans i recursos adequats per perseguir els delictes de corrupció. Cal facilitar i protegir la denúncia responsable de presumptes casos de corrupció.

5. Garantir la independència dels diversos òrgans i autoritats de control. Cal evitar la partitocràcia en el nomenament dels òrgans i autoritats de control. Cal clarificar les condicions d'accés i lliure designació del personal directiu públic. Cal encarregar auditories per controlar

¹ S'adjunta el document del Pacte Social

les entitats públiques. Cal reforçar la independència dels mitjans de comunicació públics però també la transparència dels mitjans de comunicació privats.

6. Reduir el diner en efectiu i promoure l'ús del diner personalitzat. Cal començar per obligar totes les administracions públiques i els seus alts càrrecs (electes i no electes) a acollir-se a un Règim de Transparència - només ús de diner personalitzat -. Cal oferir beneficis fiscals als ciutadans i les empreses que s'acullin voluntàriament a aquest Règim de Transparència. Cal afavorir la reducció de l'ús social del diner anònim (efectiu) i la generalització del diner personalitzat (mitjans electrònics que garanteixen la traçabilitat).

7. Enfortir els sistemes de control i contrapès ciutadà. Cal reconèixer i facilitar la feina de les iniciatives de control popular, com els observatoris ciutadans contra la corrupció, per la transparència i el bon govern. Cal promoure la participació i l'autoorganització ciutadanes, la seva acció al carrer i a l'espai públic, com una de les bases de la democràcia equilibrada. Es proposa crear un consell ciutadà en cada àmbit que auditi les actuacions dels governs. Cal augmentar el coneixement sobre com prevenir la corrupció. Cal prevenir la corrupció en les organitzacions públiques, privades i socials.

8. Garantir la funció de servei públic dels partits i dels càrrecs electes. Cal impulsar la democratització i transparència dels partits. Cal evitar portes giratòries i que la representació política esdevingui l'única professió, l'únic modus vivendi.

9. Implantar una gestió pública més eficaç, democràtica i transparent. Aplicar el dret administratiu en tots els contractes i organismes públics i evitar subterfugis legals per saltar-se'l. Apoderar i responsabilitzar els agents implicats en la gestió dels recursos públics.

10. Crear organismes d'aplicació i control de la transparència i el bon govern. Que han de vetllar per l'aplicació i seguiment d'aquest Pacte Social contra la Corrupció i per l'aplicació de la Llei de Transparència.

CONCLUSIONS de la COMPARATIVA ENTRE MESURES CEMCORD I PACTE SOCIAL

Les nombroses (243) i no sempre ordenades conclusions de la **CEMCORD recullen en un alt percentatge les propostes del Pacte Social Contra la Corrupció** i, si bé en alguns casos les concreten menys, en altres la concreció és major.

Destaca per la **seva total absència la menció a la reducció del diner en efectiu**, i per l'absència parcial **la menció a la democratització del partits i a la professionalització de la política.**

Cal, per tant, demanar **resposta als grups parlamentaris signants del Pacte sobre el motiu d'aquestes absències.** I també, **una prioritització en l'aplicació legislativa o executiva de les mesures acordades.**

Resum de la comparativa

Hi ha dues propostes del Decàleg del Pacte Social contra la Corrupció que la CEMCORD no recull:

DECÀLEG 6. Reduir el diner anònim en efectiu i promoure l'ús del diner personalitzat

DECÀLEG 8. Garantir la funció de servei públic dels partits i dels càrrecs electes.

Les conclusions de la CEMCORD recullen la majoria de mesures que concreten les propostes del Decàleg del Pacte Social. **Quan no és així, estan indicades en vermell:**

2. Evitar que el finançament dels partits i candidatures electorals pugui dependre de pocs finançadors rics i poderosos.

La CEMCORD no recull la revisió del límit de donacions ni la manera com es proposava en el Pacte Social.

Finançament públic equitatiu en funció de resultats obtinguts. Accés a mitjans públics i privats en funció de resultats i expectatives

Les conclusions de la CEMCORD no inclouen cap menció a finançament públic de partits ni l'accés a mitjans de comunicació públics i privats.

10. Dotar Administració de justícia dels mitjans i recursos adequats

La CEMCORD no estableix quantitats específiques d'efectius respecte a l'àmbit judicial.

Crear cos de pèrits comptables al servei de jutjats i tribunals. Facilitar i promocionar treball d'investigació patrimonial i àgil creuament dades d'entitats i Organismes. Simplificar el tractament conjunt de responsabilitats civils, administratives i penals.

Aquestes mesures no estan directament incloses en el document de la CEMCORD.

11. Facilitar i protegir la denúncia responsable de presumptes casos de corrupció.

La CEMCORD no parla expressament de cap "Oficina de consultes i denúncies" com les dels EUA, però si que estén la necessitat que l'aprovació de la llei de protecció de denunciants protegeixi "també els funcionaris".

La CEMCORD no parla ni de l'organització de funcionaris ni de recolzar la desobediència civil, i es queda en l'afirmació genèrica que "Cal més conscienciació sobre la necessitat de denunciar tota actuació irregular o d'abús de poder que es pugui detectar en qualsevol àmbit o organisme públic" (nr. 226)².

13. Clarificar les condicions d'accés i lliure designació del personal directiu públic.

Publicar currículum amb mèrits professionals i tècnics.

La CEMCORD no inclou la publicació del currículum del personal de lliure designació.

² 226.- Cal més conscienciació sobre la necessitat de denunciar tota actuació irregular o d'abús de poder que es pugui detectar en qualsevol àmbit o organisme públic.

La CEMCORD **no especifica on s'han de publicar les vacants de llocs directius.**

29. Apoderar i responsabilitzar agents implicats en la gestió dels recursos públics per al compliment legal i ètic de les seves funcions i dels organismes als que serveixen.

La CEMCORD **no menciona la independència econòmica de secretaris, interventors i tesorers.**

La CEMCORD **no recull:**

- Facilitar la mobilitat entre administracions dels funcionaris en càrrecs sensibles per evitar perpetuïtats i rutines dependents.
- Prohibir i castigar legalment tot tipus de regals i favors als treballadors públics.
- Oferir els mitjans suficients per exercir amb diligència i eficiència la seva funció.

PUNTS DEL DECÀLEG DEL PACTE SOCIAL NO RECOLLITS A LA CEMCORD

DECÀLEG 6. Reduir el diner anònim en efectiu i promoure l'ús del diner personalitzat

17. Obligar totes les administracions públiques i els seus alts càrrecs (electes i no electes) a acollir-se al Règim de Transparència: només podran emprar diner personalitzat, targetes o transferències amb mitjans electrònics (perquè així la justícia, en cas de denúncia, pugui obtenir una documentació exhaustiva d'ingressos i despeses.)

18. Oferir beneficis fiscals als ciutadans i les empreses que s'acullin voluntàriament al Règim de Transparència –només ús de diner personalitzat– perquè estaran fora de sospita de no pagar tots els impostos que els corresponen. Així s'estimula la incorporació al Règim de transparència voluntari de la gent honrada, -que no té res a amagar- i s'estreny el cercle del frau i de la corrupció.

19. Afavorir la reducció de l'ús social del diner anònim (efectiu) i la generalització del diner personalitzat (mitjans electrònics que garanteixen traçabilitat). Reduir, fins a eliminar, la circulació bitllets de 500/200/100 €. (Mesura destinada a fer aflorar el diner negre, que ja no podrà ser reutilitzat per a comportaments delictius (mafiosos, evasors o corruptors).

Oferir una targeta moneder (de dèbit) i un c/c d'ús gratuït per a tothom, sense comissions ni interessos (Només el diner personalitzat deixa rastre i permet a la justícia investigar documentalment tot tipus de delictes en què hi pot intervenir diner.) Afavorir una progressiva implantació d'una targeta ciutadana multifunció (identificació, pagament, sanitària, electoral, etc.), que permeti simplificar l'Administració pública, reduir la burocràcia i combatre molts dels delictes que avui perjudiquen la democràcia i l'equitat.

Implantar sistemes que garanteixen estricta protecció de dades personals de manera que: només siguin consultables per l'interessat i pels jutges en cas d'instrucció de delictes. Incorporar mecanismes de seguretat que limitin l'accés de cada organització tan sols als camps que li corresponen. Assegurar la inclusió de tothom (persones no regularitzades, etc.).

DECÀLEG 8. Garantir la funció de servei públic dels partits i dels càrrecs electes

25. Impulsar la democratització i transparència dels partits. Més participació en la selecció de persones responsables i candidates que eviti el risc de clientelisme, de partitocràcia i de finançament espuri dels partits i/o la desviació de fons de poder per lucrar-se personalment.

27. Evitar que la representació política esdevingui l'única professió. Remunerar convenientment el càrrec polític tenint en compte els coneixements i la procedència del sector privat (si aplica). Garantir el compliment de l'Estatut dels Treballadors per afavorir la dedicació política ciutadana mitjançant excedència, també en el sector privat, que garanteixi condicions similars a les d'abans d'assumir el càrrec electe, eventual o de confiança que inclogui el dret a la prestació d'atur. Per evitar que la política sigui un modus vivendi, establir pels càrrecs electes en la mateixa institució un màxim de mandats, que no depassin 10 - 12 anys en total. (amb màxim de mandats que no comporti més de 16 anys consecutius entre diverses institucions).

CREUAMENT DE LES MESURES PACTE SOCIAL AMB LES CONCLUSIONS DE LA CEMCORD

A continuació es relacionen les mesures del Pacte Social (agrupades per els diferents punts del decàleg a que fan referència) amb les conclusions de la CEMCORD (en general les conclusions de la CEMCORD es mencionaran amb nº i amb referència a peu de pàgina). El text del Pacte social³ serà amb escriptura normal, mentre la relació amb la CEMCORD es farà amb cursiva. **En vermell, les que no hem trobat relació.**

DECÀLEG 1. Acabar amb el finançament opac dels partits

1. Reduir dràsticament les despeses electorals amb mesures conjuntes increment d'ús tecnologies digitals, tramesa postal única, revisar límits màxims despesa per candidatura LOREG 5/1985: ("Límit despeses màxima proporció número d'habitants per circumscripció Sindicatura de Comptes comunicarà xifra màxima despesa electoral per formacions polítiques amb representació al Parlament").

Les conclusions del CEMCORD, recullen reduir la despesa electoral al 50% del permès (nr.78)⁴, inclouen també delimitar el període i la despesa màxima (nr.87)⁵ fer una llei electoral pròpia que reguli el control i la reducció de la despesa (nr.122)⁶, regulació clara i justificació de les subvencions electorals(nr. 90)⁷

³ Es fa una versió resumida del text per més detall veure document pacte social.

⁴ 78. Cal reduir la despesa electoral per mitjà d'un control efectiu i un límit real de la despesa en les campanyes electorals. Per a això cal reduir al 50% el límit de despesa permesa actualment.

⁵ 87. Cal imposar un límit màxim de despeses per a campanyes electorals. Un dels conceptes en les despeses més importants dels partits polítics són les campanyes electorals, cada vegada més sofisticades i no circumscrites als quinze dies que fixa la llei, dues variables que contribueixen a encarir-les i, per tant, aboquen els partits a cercar recursos com sigui i de qui sigui. És un terreny que propicia la corrupció. Per a eradicar aquesta pràctica és necessari delimitar, de manera estricta i inflexible, el període de campanya electoral i el volum de despesa màxima, i establir sancions pecuniàries lligades a la reducció econòmica de les futures subvencions electorals.

⁶ 122. Cal aprovar una llei electoral pròpia que millori el control de les despeses i les redueixi.

⁷ 90. Cal fer una regulació clara sobre la destinació dels diners i la justificació de les subvencions electorals i una regulació més exhaustiva sobre on es poden destinar les subvencions electorals.

2. Evitar que el finançament dels partits i candidatures electorals depengui de pocs finançadors rics i poderosos.

No acceptar/rebre directament o indirectament donacions: a) Anònimes, finalistes o revocables. b) D'una mateixa persona > 50.000 euros anuals, c) De Persona Jurídica (PJ) i ens sense personalitat jurídica". Revisar l'impacte econòmic mínim actual delictes de finançament il·legal dels partits i candidatures electorals (> 500.000 €/ any). Aportacions Persona Física (PF) han de ser nominatives i amb mitjans de pagament electrònic.

El document de la CEMCORD no recull la revisió del límit de donacions ni la manera com es proposava en el Pacte Social.

Prohibides les donacions, crèdits i aportacions en efectiu als partits, fundacions i associacions properes, procedents de bancs, empreses, associacions, fundacions, contractistes d'administracions públiques. Per a crèdits ja atorgats prohibició legal de la seva condonació.

*La CEMCORD centra les seves mesures en **definir els criteris de fundacions, associacions vinculades a partits, així com demana la creació d'un registre per les mateixes (nr. 91)⁸, i que els hi apliqui les normativa sobre partits polítics (nr.66)⁹ (nr. 70)¹⁰ (nr. 88)¹¹. Proposa la prohibició de donacions provinents de persones jurídiques o físiques que hagin tingut o puguin tenir relacions de caràcter econòmic amb l'administració (nr.67)¹² i de presidents, consellers, delegats o directius amb responsabilitat directa en la gestió de contractes amb l'Administració, o els mateixos càrrecs en empreses controlades per l'Administració (nr. 68)¹³, i recull la necessitat de **transparència, tant en les donacions rebudes, mitjançant registre públic (nr.71), com a nivell general, mitjançant la inclusió dels partits polítics i fundacions, i associacions vinculades a la normativa de transparència vigent.(nr.91)¹⁴. També proposen la **prohibició de la condonació de crèdits bancaris¹⁵.*******

Finançament públic equitatiu en funció de resultats obtinguts. Accés a mitjans públics i privats en funció de resultats i expectatives

⁸ 91. Cal definir els criteris que determinen que una fundació o associació estan vinculades a un partit i crear un registre de fundacions i associacions vinculades. Per a establir el lligam entre les associacions i fundacions i els partits ha de ser preceptiva la inscripció en el Registre de Partits.

⁹ 70. Cal prohibir les donacions a les fundacions o altres entitats vinculades als partits, que han d'estar sotmeses, en tot cas, als mateixos controls dels partits

¹⁰ 66. Cal estendre la normativa sobre Partits polítics al finançament de les fundacions que hi estan vinculades, de manera que estiguis obligades a aportar la mateixa documentació, a sotmetre's al mateix règim fiscal de fiscalització de la Sindicatura de Comptes, a publicar els comptes de manera detallada i a sotmetre's a la fiscalització d'un òrgan independent

¹¹ 88. Cal prohibir que les fundacions dels partits rebin ajudes o donacions de les persones jurídiques que no poden donar als partits polítics

¹² 67. Cal prohibir les donacions de persones físiques o jurídiques que hagin tingut o puguin tenir a curt termini relacions de caràcter econòmic amb l'administració pel fet que es dediquen a un sector de l'activitat que està regulat, o perquè els contractes, subvencions o les concessions públiques incideixen en la seva activitat

¹³ 68. Cal estendre la prohibició de les donacions a partits fetes per presidents, consellers delegats, o altres directius amb responsabilitat directa en la gestió de contractes amb l'Administració. O dels mateixos càrrecs en empreses controlades per l'administració.

¹⁴ 92. Estendre llei 19/2014 de transparència, accés a la informació (...); la Llei orgànica 5/2012 sobre finançament partits i sistema de control financer dels Partits Polítics, Fundacions i associacions vinculades

¹⁵ 77. Prohibir condonació crèdits bancaris

*Les conclusions de la CEMCORD **no inclouen cap menció a finançament públic de partits ni l'accés a mitjans de comunicació públics i privats***

A més a més, la CEMCORD inclou la informació que han d'aportar els partits polítics (nr. 81)¹⁶, i la informació que han de publicar (nr. 84)¹⁷ (nr. 86)¹⁸ (comptes anuals i documents vinculats, préstecs)

DECÀLEG 4. Perseguir eficaçment els delictes vinculats a la corrupció

10. Dotar Administració de justícia dels mitjans i recursos adequats

La CEMCORD recull la necessitat de dotar de recursos i mitjans adequats per reaccionar a l'incompliment de conflictes d'interès (nr.155)¹⁹

Incrementar el número de jutges fins a la mitjana europea 21/100.000 habitants. Incrementar els pressupostos per a Justícia fins almenys un tres per cent dels pressupost públic. Formació intensiva, increment i modernització dels mitjans. Nomenar jutges auxiliars i establir coordinació entre jutjats per a casos complexos.

*La CEMCORD **no estableix en les seves propostes quantitats específiques respecte a l'àmbit judicial.***

Crear equips de policia judicial amb agents a les ordres de jutges o fiscals, amb estatut que impedeixi separació fins el final instrucció, excepte autorització del jutge Instructor(o fiscal), i sempre disposant de mitjans adequats i avançats. Increment dels grups especials dedicats a investigació de la delinqüència econòmica i financera. Disposar de grups especialment qualificats i en nombre suficient per donar suport als jutjats.

En el document de la CEMCORD es proposa reforçar amb més mitjans les unitats del Mossos d'Esquadra que els correspongui investigar delictes de corrupció i incorporar experts (nr. 50)²⁰, també proposa el reforçament de la fiscalia anticorrupció (fins a un 10% dels efectius totals de la fiscalia) (nr.51)²¹. També proposa la dotació de recursos especialitzats en matèria urbanística nr.61)²², i que els jutges i fiscals anticorrupció disposin de suport especialitzat i dels mitjans per accelerar la instrucció (nr.93)²³

¹⁶ 81. Publicació de comptes anuals, dates tramesa a Tribunal de Comptes, informes fiscalització, pressupostos i liquidacions, dades fundacions, desglossament orgànic i geogràfic despeses, ingressos i patrimoni, ingressos i despeses electorals, donatius >25.000€ amb identificació del donant, procediments de control i auditoria.

¹⁷ 84. Publicar préstecs i prohibir condonació

¹⁸ 86. Publicar llista de préstecs, quantitats, entitats prestadores i les condicions

¹⁹ 155. Cal garantir la reacció de les administracions davant de qualsevol incompliment de la normativa reguladora dels conflictes d'interès, mitjançant la dotació de recursos i la formació especialitzada necessària a aquest efecte.

²⁰ 50. Cal reforçar amb més personal i mitjans les unitats del Cos de Mossos d'Esquadra a les quals correspon la investigació dels delictes vinculats a la corrupció, i facilitar la incorporació d'experts en matèria econòmica, financera i comptable a la Unitat Operativa Adjunta, amb els efectius suficients per a dur a terme la seva tasca.

²¹ 51. Cal reclamar que es reforci amb més personal i mitjans la Fiscalia Anticorrupció, fins a arribar a un mínim del 10% dels efectius personals totals de la fiscalia a Catalunya.

²² 61. Cal dotar els òrgans de control d'especialistes i professionals especialitzats en matèria urbanística i mediambiental.

²³ 93. Cal que els jutges i fiscals anticorrupció tinguin equips de suport especialitzat i multidisciplinaris per a la lluita contra la corrupció, que han d'actuar de manera independent i només sota la mera supervisió del jutge d'instrucció, amb els suport de les dotacions de mitjans personals i materials que els permeti accelerar la instrucció.

Crear cos de pèrits comptables al servei de jutjats i tribunals. Facilitar i promocionar treball d'investigació patrimonial i àgil creuament dades d'entitats i Organismes. Simplificar el tractament conjunt de responsabilitats civils, administratives i penals.

*Aquestes mesures recollides al Pacte Social, **no estan directament incloses en el document de la CEMCORD.***

11. Facilitar i protegir la denúncia responsable de presumptes casos de corrupció.

El Pacte Social contra la corrupció parla de facilitar i protegir la denúncia responsable, però posa gairebé tot l'èmfasi en la protecció i no concreta gaire sobre la denúncia en si mateixa. La CEMCORD incorpora la possibilitat d'actuar per denúncia a la Sindicatura de Comptes (nr. 30)²⁴ i facilitar al màxim el paper de les acusacions populars, eliminant l'obligació d'aportar una fiança com a condició per poder-se personar en la causa, apart de revisar el paper del jurat popular en aquesta mena de processos (nr. 110)²⁵.

Cal disposar de **lleis, recursos i procediments que protegeixin els denunciants** de casos de corrupció, frau o abús de poder.

Qualsevol ciutadà o entitat pública o privada **pot denunciar, de manera protegida, les suposades irregularitats d'altres** ciutadans o entitats tant públiques com privades. **La denúncia serà admesa a tràmit si es presenten indicis raonables a criteri del jutge.**

Cal **aplicar la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció**. Article 33, sobre "Protecció dels denunciants. (...) incorporar en el seu ordenament jurídic intern mesures apropiades per proporcionar protecció contra qualsevol tracte injustificat a les persones que denunciïn davant les autoritats competents, de bona fe i amb motius raonables."

La CEMCORD recull de manera expressa la necessitat de disposar de lleis, recursos i procediments, i parla de "legislació adequada" (nr. 104)²⁶, de "Llei de protecció de denunciants" (nr. 119)²⁷, que ha de protegir qualsevol ciutadà, els funcionaris també (nr. 166)²⁸, i de "promoure la modificació del Codi penal" (nr. 124)²⁹.

²⁴ 30.- Cal analitzar, a part dels plans actual de la Sindicatura de Comptes i de la possibilitat que tenen els grups parlamentaris de sol·licitar noves auditories, la possibilitat d'actuar per denúncia.

²⁵ 110.- Cal promoure modificació de la legislació vigent amb la finalitat que els delictes econòmics vinculats a la corrupció -capítols V a IX del títol XIX del Codi penal- tinguin el termini més llarg de prescripció que estableix el Codi Penal; facilitar al màxim el paper de les acusacions populars -que sovint actuen com a punta de llança de la lluita contra la corrupció-, eliminant l'obligació d'aportar una fiança com a condició per poder-se personar en la causa, i revisar el paper del jurat popular en aquesta mena de processos.

²⁶ 104.- Cal protegir els alertadors per mitjà de la legislació adequada.

²⁷ 119.- Cal aprovar una llei de protecció jurídica de tots els ciutadans denunciants de possibles casos de corrupció.

²⁸ 166.- Cal articular els mecanismes necessaris per a protegir els denunciants de casos de corrupció, que es materialitzen amb l'aprovació de la llei de protecció de denunciants. Aquesta norma ha de protegir qualsevol ciutadà, els funcionaris també. La protecció del denunciant públic implica regular canals d'informació que garanteixin la necessària confidencialitat als ciutadans o treballadors d'empreses o institucions, que, disposen d'informació rellevant per a lluitar contra el frau i la corrupció, i la volen transmetre a les institucions i als òrgans encarregats d'investigar-la.

²⁹ 124.- Cal promoure la modificació de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal.

La CEMCORD parla també de “debatre sobre la generalització de les bústies ètiques” i sobre la “protecció i incentivació de la figura del denunciador anònim” (nr. 34)³⁰; establir normativament l’obligació que totes les institucions públiques comptin amb un “canal de denúncies segur” que garanteixi la “reserva de la identitat de l’alertador” (nr. 153)³¹; mecanismes de protecció que assegurin una “alternativa segura al silenci”.. ..amb l’objectiu de “fomentar la denúncia interna” (nr. 154)³², i “regular canals d’informació que garanteixin la necessària confidencialitat als ciutadans o treballadors” (nr. 166).

La CEMCORD cita expressament la Convenció de les Nacions Unides i, a més, parla d’aprofundir en les mesures necessàries per a la protecció dels alertadors basant-se en els diferents treballs realitzats per diversos agents de la societat civil implicats en la lluita contra la corrupció, tenint presents el “Decàleg per a la protecció dels denunciadors/alertadors” elaborat per la Xarxa X-Net (nr. 229)³³. També preveu que la Generalitat incentivi l’adopció de “programes de detecció de males pràctiques i il·licituds, en què s’estableixin incentius i reconeixements..” (nr. 190)³⁴ i de la “dotació de recursos i formació especialitzada necessària a aquest efecte”, pel què fa a l’incompliment de la normativa reguladora dels conflictes d’interès (nr. 155)³⁵ i que la Generalitat garanteixi la “indemnitat física, moral i patrimonial de tota persona física o jurídica” (nr. 189)³⁶.

Cal una Oficina de **consultes i denúncies, com les dels EUA**, per protegir la persona denunciador.

Especialment, cal garantir la **protecció de treballadors públics** que denunciïn fets presumptament delictius; la coacció, les possibles represàlies i les pressions poden fer que molts treballadors/res callin per por davant d’aquests fets.

La CEMCORD **no parla expressament de cap “Oficina de consultes i denúncies” com les dels EUA, però si que estén la necessitat que l’aprovació de la llei de protecció de denunciadors protegeixi “també els funcionaris”** (nr. 166) Més específicament, parla d’estudiar la creació de la “figura del defensor de

³⁰ 34.- Cal debatre sobre la generalització de les bústies ètiques, on els ciutadans puguin fer arribar les seves denúncies, i sobre la protecció i la incentivació que ha de tenir la figura del denunciador anònim.

³¹ 153.- Cal establir normativament l’obligació que totes les institucions públiques comptin amb un canal de denúncies segur que garanteixi la reserva de la identitat de l’alertador en cas que s’hagi identificat. L’existència i el funcionament d’aquests canals han d’afavorir la revelació de situacions irregulars que, altrament, continuarien ocultes, i ha de permetre que la institució gestioni i corregeixi les irregularitats esmentades.

³² 154.- Cal establir normativament mecanismes de protecció que assegurin “una alternativa segura al silenci” per a les persones que, de bona fe, comuniquin irregularitats en la gestió dels conflictes d’interès -entre d’altres riscos de corrupció-, amb l’objectiu de fomentar la denúncia interna i evitar les represàlies a qui col·labora en detecció i la persecució d’irregularitats.

³³ 229.- Cal aprofundir en les mesures necessàries per a la protecció dels alertadors basant-se en els diferents treballs realitzats per diversos agents de la societat civil implicats en la lluita contra la corrupció, tenint presents el “Decàleg per a la protecció dels denunciadors/alertadors” elaborat per la Xarxa X-Net, i, de manera general, l’article 33 de la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció.

³⁴ 190.- Cal que la Generalitat incentivi l’adopció de programes de detecció de males pràctiques i il·licituds en què s’estableixin incentius i reconeixements a favor de les persones físiques o jurídiques que, en primer lloc, de bona fe i sense participació indeguda, haguessin posat de manifest alguna d’aquestes circumstàncies, a fi d’evitar que el patrimoni públic en pugui sortir perjudicat.

³⁵ 155.- Cal garantir la reacció de les administracions davant de qualsevol incompliment de la normativa reguladora dels conflictes d’interès, mitjançant la dotació de recursos i la formació especialitzada necessària a aquest efecte.

³⁶ 189.- Cal que la Generalitat garanteixi la indemnitat física, moral i patrimonial de tota persona física o jurídica que, havent actuat de bona fe i sense participació indeguda en males pràctiques, frauds o il·licituds, hagi posat de manifest alguna d’aquestes circumstàncies.

l'empleat públic" en casos de denúncia de corrupció (nr. 35)³⁷ i d'impulsar "figures de protecció dels treballadors de l'Administració pública".. ..activant mecanismes de garantia de l'anonimat i de verificació dels fets denunciats" (nr. 210)³⁸. Igualment, parla de la necessitat d'existència de "mecanismes que assegurin les denúncies en els poders adjudicadors" de qualsevol contracte públic o concessió (nr. 187)³⁹, i que aquestes garanteixin la "confidencialitat" (nr. 188)⁴⁰.

Incentivar l'organització de funcionaris/àries contra la corrupció, per poder actuar col·lectivament en denunciar el que no funciona; tenir recolzament i protecció; evitar l'aïllament que porta a avergonyir-se i caure en depressions; recolzar, en casos molt greus, la desobediència civil.

LA CEMCORD no parla ni de l'organització de funcionaris ni de recolzar la desobediència civil, i es queda en la afirmació genèrica que "Cal més conscienciació sobre la necessitat de denunciar tota actuació irregular o d'abús de poder que es pugui detectar en qualsevol àmbit o organisme públic" (nr. 226)⁴¹.

DECÀLEG 5. Garantir la independència dels diversos òrgans de control

13. Clarificar les condicions d'accés i lliure designació del personal directiu públic.

Les Administracions públiques han de:

Establir procediments que garanteixin publicitat i concurrència. Informar criteris sobre "lliure" designació.

La CEMCORD inclou aspectes de garantia de publicitat i concurrència (nr. 56)⁴², a més, limita al màxim les figures de lliure designació, personal eventual i directiu (nr.157)⁴³, el restabliment del concurs de mèrits i la limitació de les excepcions que limiten el sistema de concurs de mèrits (nr.159)⁴⁴. I la garantia de transparència, publicitat i concurrència en tots els processos de selecció i promoció (nr.161)⁴⁵

Publicar currículum amb mèrits professionals i tècnics.

La CEMCORD no inclou la publicació del currículum del personal de lliure designació.

³⁷ 35.- Cal estudiar la creació de la figura del defensor de l'empleat públic en casos de denúncies de delictes de corrupció.

³⁸ 210.- Cal impulsar figures de protecció als treballadors de l'Administració pública que denunciïn casos de corrupció -alertadors- activant mecanismes de garantia de l'anonimat i de verificació dels fets denunciats.

³⁹ 187.- Cal que tots els poders adjudicadors tinguin mecanismes que permetin i assegurin les denúncies sobre males pràctiques, frauds o il·licituds en la convocatòria, la valoració i l'adjudicació de qualsevol contracte públic o concessió.

⁴⁰ 188.- Cal que els poders adjudicadors garanteixin la confidencialitat de les denúncies i la confidencialitat de la identitat dels denunciants.

⁴¹ 226.- Cal més conscienciació sobre la necessitat de denunciar tota actuació irregular o d'abús de poder que es pugui detectar en qualsevol àmbit o organisme públic.

⁴² 56. Cal garantir la lliure concurrència, el concurs, el mèrit i la capacitat en l'accés a la funció pública.

⁴³ 157. Cal treballar per a tenir una funció pública professional, meritocràtica, imparcial, capaç i responsable com a pilar essencial d'un estat democràtic de dret i, en conseqüència, regular de manera estricta, pública i transparent el nomenament d'empleats públics amb l'objectiu de limitar al màxim les figures del personal de lliure designació, el personal eventual i el personal directiu.

⁴⁴ 159. Cal restablir el concurs de mèrits com a sistema ordinari de provisió de llocs de treball. Cal limitar les excepcions que permeten evitar el concurs de mèrits en determinats supòsits –comissions de serveis i adscripcions provisionals, entre altres– que estan absolutament generalitzades i permeten eludir els principis de mèrit i capacitat.

⁴⁵ 161. Cal garantir la transparència, la publicitat i la concurrència en tots els processos de selecció i promoció. En el cas dels llocs de lliure designació, en particular, cal garantir la publicitat de la vacant i, en la mesura del possible, la concurrència de diversos candidats.

Atenent a criteris de competència professional (entre persones amb qualificació i experiència en el desenvolupament de llocs de responsabilitat en la gestió pública o privada). Quan hi hagi una vacant es publicarà i es triarà la persona oportuna entre aquelles que demostrin capacitats i mèrits suficients i que tinguin les habilitats necessàries per exercir correctament la direcció dels Serveis Públics.

La CEMCORD estableix la necessitat d'adoptar mesures cap a una administració pública tècnica (nr.47)⁴⁶ (nr. 165)⁴⁷, la publicitat en temps suficient de les vacants (nr.128)⁴⁸, la possibilitat que les candidatures estiguin obertes (nr.129)⁴⁹, la preferència de funcionaris adscrits a cossos especialitzats rellevants per a la vacant (nr.132)⁵⁰, la exigència del requisit de motivació en la lliure designació (nr.158)⁵¹

Publicar indicadors que permetin avaluació sistemàtica de la gestió d'alts càrrecs o llocs directius. El sistema d'avaluació ha de controlar l'acompliment indicadors de gestió assessorar en seva determinació fer propostes per millorar el rendiment.

La CEMCORD proposa l'establiment d'indicadors (nr. 57)⁵²

Catàleg de llocs directius: Es farà públic en DOGC i al Portal Transparència. Inclourà, requisits específics i els cossos funcionaris als que està reservat, si s'escau. Modificacions s'hauran de motivar per raons objectives i d'interès públic. Si aquesta condició no es compleix suficientment es considerarà frau de llei.

Si bé la CEMCORD no especifica on s'han de publicar les vacants de llocs directius, si demana la publicitat de tots els processos de selecció i en particular en casos de lliure designació (nr.161). La CEMCORD proposa una reglamentació més estricta per a presidents i consellers d'empreses públiques (nr. 234)⁵³

Altres propostes, no específicament incloses en el Pacte social, respecte a la mesura de càrrecs de lliure designació: respecte a la selecció de personal, inclou adequació de les comissions de valoració a

⁴⁶ 47. Cal adoptar les mesures necessàries per a aconseguir, en el termini més breu possible, una direcció de l'Administració pública tècnica i no controlada políticament.

⁴⁷ 165. Cal fomentar la professionalització (funcionarització) de la direcció de l'Administració perquè esdevingui una direcció tècnica de l'Administració i no controlada políticament. La taxa de criminalitat dels funcionaris és gairebé inexistent, la qual cosa contrasta amb la corrupció política. Les dades objectives assenyalen que la corrupció pública és majoritàriament corrupció política, perquè la relació entre les ràtios de criminalitat és gairebé de 100 a 1 entre polítics i empleats públics.

⁴⁸ 128. Cal fer publicitat amb l'antelació necessària de l'existència de les vacants que s'han de cobrir en totes i cadascuna de les institucions, per tots els mitjans que garanteixin que tots els possibles candidats en tinguin coneixement efectiu.

⁴⁹ 129. Cal obrir la possibilitat que puguin presentar candidatura els ciutadans que considerin que compleixen els requisits d'idoneïtat establerts en cada cas. Cal valorar positivament que presentin candidatures ciutadans que hagin exercit llocs de responsabilitat i rellevància en l'àmbit de què es tracti, inclosos els organismes internacionals i organismes similars en altres països. I cal garantir la transparència i la publicitat durant tot el procediment.

⁵⁰ 132. Cal donar preferència, en el cas que hi hagi cossos tècnics adscrits a un organisme, per a poder accedir a llocs de treball que requereixin l'especialització tècnica, als funcionaris que hi estiguin adscrits per davant d'altres funcionaris que no tinguin aquesta especialització tècnica.

⁵¹ 158. Cal exigir el requisit de motivació en la lliure designació de funcionaris com ja s'exigeix en els cas dels jutges.

⁵² 57. Cal regular el nombre i les funcions dels assessors de lliure designació i establir indicadors per a controlar-ne la tasca en les administracions i institucions a Catalunya.

⁵³ 234. Cal una reglamentació més estricta de les incompatibilitats, que amplii l'àmbit subjectiu d'aplicació a presidents i consellers d'institucions i empreses públiques que actualment no estan regulats específicament i consideri especialment les situacions de caràcter patrimonial.

les vacants a cobrir (nr. 160)⁵⁴ i de la composició de tribunals d'oposicions (nr. 162)⁵⁵, la possibilitat de mecanismes de recurs contra certs nomenaments i la limitació de càrrecs de confiança i garantir els principis de mèrits i capacitat (nr. 131)⁵⁶, l'establiment d'un sistema de control previ a les persones amb càrrecs de designació política que no accedeixen mitjançant processos d'igualtat, mèrit i capacitat (nr. 141)⁵⁷ i per alts càrrecs que es faci un escrutini de la seva trajectòria professional (nr. 142)⁵⁸, s'han d'establir límits de consanguinitat (nr. 215)⁵⁹, l'establiment de quantitats màximes per a contractes interins i de lliure designació (nr. 216)⁶⁰, aprovar la llei de funció pública via debat i diàleg amb agents socials (nr.231)⁶¹. I elaborar un estatut del directiu públic que garanteixi la seva professionalització (nr. 232)⁶²

DECÀLEG 7. Enfortir els sistemes de control i contrapès ciutadà

24. Prevenir la corrupció en les organitzacions públiques, privades i socials, amb l'establiment participatiu d'un codi ètic assumit per la direcció.

A la CEMCORD figura la proposta d'estendre els codis ètics i de conducta a tot el sector públic i a tots els operadors que són perceptors de fons públics (nr.6)⁶³, les exigències ètiques als empleats públics, als alts càrrecs i els càrrecs electes de l'Administració han d'estar recollides als codis de conducta, ètics i de bon govern, incloent deures jurídics i sancions en cas d'incompliment (nr. 167)⁶⁴. (la conclusió

⁵⁴ 160. Cal adequar la composició de les comissions de valoració a les característiques dels llocs que cal cobrir i garantir en tot cas la transparència i la motivació dels seus acords.

⁵⁵ 162. Cal vetllar per l'adequada composició dels tribunals d'oposicions per a garantir que els membres del tribunal compleixin els requisits d'ideïtat, imparcialitat i honorabilitat que són imprescindibles per a l'execució de les seves funcions.

⁵⁶ 130. Cal garantir la possibilitat que qualsevol candidat pugui presentar recurs contra certs nomenaments, però que també ho pugui fer tota persona física o jurídica que tingui interès que es mantingui la neutralitat i la professionalitat de les institucions, eliminant les traves formals que sol establir el Tribunal Suprem a l'hora d'abordar aquest tipus de recursos.

⁵⁷ 141. Cal sotmetre a un control previ d'ideïtat totes les persones que exerceixin càrrecs o tinguin posicions de designació política –directius públics, eventuais, certs alts càrrecs, entre altres– que no hi accedeixin mitjançant un procés basat en la igualtat, el mèrit, la capacitat i la publicitat, o bé amb mandat representatiu, cosa que permetria detectar interessos que puguin originar situacions de conflictes d'interès potencials. La fórmula que s'estima més idònia per a aquests supòsits és per mitjà d'una compareixença de control d'ideïtat, en seu parlamentària (hearings), en el ple municipal o en altres seus que garanteixin la mateixa transparència i pluralitat.

⁵⁸ 142. Cal, en el cas dels alts càrrecs, que una autoritat de control especialitzada faci un escrutini de la trajectòria professional prèvia, amb l'objectiu de detectar possibles interessos que afectin el càrrec que han d'ocupar i proposar mesures de gestió dels interessos que no es puguin eliminar.

⁵⁹ 215. Cal establir limitacions de consanguinitat a la lliure designació fins al quart grau.

⁶⁰ 216. Cal establir límits quantitius de contractes de personal interí i de lliure designació.

⁶¹ 165. Cal fomentar la professionalització (funcionarització) de la direcció de l'Administració perquè esdevingui una direcció tècnica de l'Administració i no controlada políticament. La taxa de criminalitat dels funcionaris és gairebé inexistent, la qual cosa contrasta amb la corrupció política. Les dades objectives assenyalen que la corrupció pública és majoritàriament corrupció política, perquè la relació entre les ràtios de criminalitat és gairebé de 100 a 1 entre polítics i empleats públics.

⁶² 232. Cal elaborar un estatut del directiu públic que garanteixi la professionalització de la direcció executiva de les entitats públiques mitjançant un procediment adequat per a assegurar la ideïtat de les persones que ocupen càrrecs directius.

⁶³ 6. Cal estendre l'aprovació de codis de conducta i codis ètics a tot el sector públic i a tots els operadors que són perceptors de fons públics. 19. Cal modificar el codi ètic per a excloure la participació de tot subjecte obligat a processos de selecció de personal quan hi hagi vincle familiar fins al quart grau de consanguinitat.

⁶⁴ 167. Cal codificar les exigències ètiques que han de complir els empleats públics, els alts càrrecs i els càrrecs electes de l'Administració per mitjà de l'aprovació de codis de conducta, ètics i de bon govern, que han d'incloure deures jurídics i sancions en cas d'incompliment.

nr.19⁶⁵ proposa incloure en el codi ètic l'exclusió en processos de selecció de personal de subjectes fins al quart grau de consanguinitat).

Creació del responsable del compliment normatiu, *compliance officer*. (1 o més persones que vetllin pel compliment d'obligacions legals i ètiques de l'organització). Reforçar el rol dels secretaris i interventors en les organitzacions públiques.

*Aquesta mesura específica **no té conclusió assimilable***

Dotar-se d'eines de formació

Les conclusions 13⁶⁶, 136⁶⁷, 185⁶⁸ 186⁶⁹, inclouen qüestions de formació a empleats i responsables públics. També inclou figures d'assessorament mitjançant referents ètics, comitè d'ètica, o per mitjà dels òrgans de control intern, per a la resolució de dubtes relatius a la identificació de situacions de conflictes d'interès i a la gestió esperada per l'organització. La formació continuada específica al personal relatiu a la contractació pública i prevenció de frau i altres il·lícits que s'hi relacionen. També conclou que la Generalitat promogui programes de formació destinats a les administracions locals de Catalunya.

Dotar-se de canals de denúncia anònima.

Les conclusions proposen aprofundir el debat en l'ús de les bústies ètiques, i protecció i incentivació de la figura del denunciador anònim (nr.34)⁷⁰. Que els poders adjudicadors tinguin mecanismes que permetin i assegurin les denúncies sobre males pràctiques, frauds o il·licituds en la convocatòria, la valoració i l'adjudicació de qualsevol contracte públic o concessió (nr.187)⁷¹. Establir normativament que totes les institucions públiques comptin amb un canal de denúncies segur que garanteixi la reserva de la identitat de l'alertador en cas que s'hagi identificat per permetre que la institució identifiqui irregularitats (nr.153)⁷²

Tots els membres de la organització han de saber que hi ha en joc quan hi ha males practiques i com es poden denunciar. Ha d'haver certesa que la denúncia és anònima i externa, per garantir que no hi haurà represàlies

⁶⁵ 19. Cal modificar el codi ètic per a excloure la participació de tot subjecte obligat a processos de selecció de personal quan hi hagi vincle familiar fins al quart grau de consanguinitat.

⁶⁶ 13. Cal formar els empleats públics i assessorar-los en el comportament ètic en la seva tasca laboral.

⁶⁷ 136. Cal preveure normativament el deure de sensibilitzar i formar els empleats i els responsables públics en la matèria específica dels conflictes d'interès i establir que les institucions ofereixin assessorament als seus servidors públics, bé per mitjà d'un referent ètic o comitè d'ètica, bé per mitjà dels òrgans de control intern, per a la resolució de dubtes relatius a la identificació de situacions de conflictes d'interès i a la gestió esperada per l'organització.

⁶⁸ 185. Cal que l'Administració de la Generalitat elabori i apliqui un programa de formació continuada específica destinada al personal funcionari i laboral relatiu a la contractació pública i la prevenció del frau i altres il·lícits que s'hi relacionen.

⁶⁹ 186. Cal que la Generalitat promogui l'elaboració i aplicació de programes de formació continuada i específica a què fa referència l'apartat 185 destinats a les administracions locals de Catalunya.

⁷⁰ 34. Cal debatre sobre la generalització de les bústies ètiques, on els ciutadans puguin fer arribar les seves denúncies, i sobre la protecció i la incentivació que ha de tenir la figura del denunciador anònim.

⁷¹ 187. Cal que tots els poders adjudicadors tinguin mecanismes que permetin i assegurin les denúncies sobre males pràctiques, frauds o il·licituds en la convocatòria, la valoració i l'adjudicació de qualsevol contracte públic o concessió.

⁷² 153. Cal establir normativament l'obligació que totes les institucions públiques comptin amb un canal de denúncies segur que garanteixi la reserva de la identitat de l'alertador en cas que s'hagi identificat. L'existència i el funcionament d'aquests canals han d'afavorir la revelació de situacions irregulars que, altrament, continuarien ocultes, i ha de permetre que la institució gestioni i corregeixi les irregularitats esmentades

Les conclusions recullen diverses mesures per promoure una protecció jurídica per als alertadors i evitar represàlies a qui col·labora denunciant, parla d'una Llei de protecció dels denunciants i de mecanismes d'anonimat i verificació dels fets denunciats (nrs. 104⁷³, 119⁷⁴, 154⁷⁵, 166⁷⁶, 210⁷⁷), tot assegurant la confidencialitat dels poders adjudicadors (nr. 188⁷⁸), el nr. 189⁷⁹ conclou sobre la necessitat per part de la Generalitat de garantia a qui de bona fe i sense participació indeguda hagi posat de manifest males pràctiques, fraus o il·licituds, indica la referència al «Decàleg per a la protecció dels denunciants /alertadors», elaborat per la Xarxa X-Net, i, de manera general, l'article 33 de la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció (nr.229)⁸⁰, com a conclusió més específica proposa la creació de la figura del defensor (nr.35)⁸¹

Estendre la bona praxis anticorrupció a la resta d'empreses i organitzacions de la cadena de compres i vendes descartant les que no ofereixin garanties, seleccionant les més transparents, creant barem de valoració que tingui en compte paràmetres, elaborats a tal fi per organismes o institucions especialitzades, que es faci públic i que es tingui en compte en les contractacions amb el sector públic.

*Les conclusions de la CEMCORD proposen que **tots els operadors amb recursos públics generalitzin en la seva praxi l'avaluació de riscos de corrupció** i la incorporin en els seus mecanismes de control (nr.53)⁸², que els poders públics tinguin mecanismes de prevenció i detecció de situacions de conflicte d'interès en tot el procés de contractes públics o concessions (nr. 180)⁸³, la prohibició de contractar amb empreses, directius o personal (període no inferior a 3 anys) que hagin estat condemnats per casos de corrupció o de finançament il·legal de partits polítics; i les que hagin estat declarades responsables civils subsidiàries, fins i tot, encara que el personal que hagi estat condemnat ja no hi treballi (nr. 211)⁸⁴.*

⁷³ 104. Cal protegir els alertadors per mitjà de la legislació adequada.

⁷⁴ 119. Cal aprovar una llei de protecció jurídica de tots els ciutadans denunciants de possibles casos de corrupció.

⁷⁵ 154. Cal establir normativament mecanismes de protecció que assegurin «una alternativa segura al silenci» per a les persones que, de bona fe, comuniquin irregularitats en la gestió dels conflictes d'interès –entre d'altres riscos de corrupció–, amb l'objectiu de fomentar la denúncia interna i evitar les represàlies a qui col·labora en la detecció i la persecució d'irregularitats.

⁷⁶ 166. Cal articular els mecanismes necessaris per a protegir els denunciants de casos de corrupció, que es materialitzen amb l'aprovació de la llei de protecció de denunciants. Aquesta norma ha de protegir qualsevol ciutadà, els funcionaris també. La protecció del denunciant públic implica regular canals d'informació que garanteixin la necessària confidencialitat als ciutadans o treballadors d'empreses o institucions, que, disposen d'informació rellevant per a lluitar contra el frau i la corrupció, i la volen transmetre a les institucions i als òrgans encarregats d'investigar-la.

⁷⁷ 210. Cal impulsar figures de protecció als treballadors de l'Administració pública que denunciïn casos de corrupció – alertadors– activant mecanismes de garantia de l'anonimat i de verificació dels fets denunciats.

⁷⁸ 188. Cal que els poders adjudicadors garanteixin la confidencialitat de les denúncies i la confidencialitat de la identitat dels denunciants.

⁷⁹ 189. Cal que la Generalitat garanteixi la indemnitat física, moral i patrimonial de tota persona física o jurídica que, havent actuat de bona fe i sense participació indeguda en males pràctiques, fraus o il·licituds, hagi posat de manifest alguna d'aquestes circumstàncies.

⁸⁰ 229. Cal aprofundir en les mesures necessàries per a la protecció dels alertadors basant-se en els diferents treballs realitzats per diversos agents de la societat civil implicats en la lluita contra la corrupció, tenint presents el «Decàleg per a la protecció dels denunciants /alertadors», elaborat per la Xarxa X-Net, i, de manera general, l'article 33 de la Convenció de les Nacions Unides contra la corrupció.

⁸¹ 35. Cal estudiar la creació de la figura del defensor de l'empleat públic en casos de denúncies de delictes de corrupció.

⁸² 53. Cal que tots els operadors amb recursos públics generalitzin en la seva praxi l'avaluació de riscos de corrupció i la incorporin en els seus mecanismes de control.

⁸³ 180. Cal que tots els poders públics comptin amb mecanismes de prevenció i detecció de les situacions de conflicte d'interès en la convocatòria, l'avaluació, l'adjudicació, la modificació, la revisió, l'execució i la rescissió de contractes públics o concessions.

⁸⁴ 211. Cal prohibir que l'Administració pública contracti, durant un temps determinat no inferior a tres anys, empreses els directius o altre personal de les quals hagin estat condemnats per casos de corrupció o de finançament il·legal de partits

Introduir en els plecs de contractació la valoració de la puntuació en transparència de les empreses concurrents (nr. 213). I l'establiment d'un sistema d'incentius positius (nr.195)⁸⁵

Mantenir un programa de control del compliment i anàlisi de l'impacte de les accions realitzades. El que no es mesura, no existeix.

S'inclou a la conclusió 212⁸⁶ la fixació d'estàndards mínims de qualitat, i l'obligatorietat de fer una avaluació.

DECÀLEG 9. Implantar una gestió pública més eficaç, democràtica i transparent

28. Aplicar el dret administratiu a tots els contractes i organismes públics i evitar subterfugis legals per saltar-se'l.

Fomentar, com a política prioritària (pública) el control i la contractació pública de serveis, recuperar la gestió pública de serveis públics bàsics.

El informe de la CEMCORD recull un número important de mesures relacionades amb la contractació pública, en general proposa la millora del control de la contractació pública (nr. 54)⁸⁷, evitar contractació amb proveïdors amb relacions amb paradisos fiscals (nr.63)⁸⁸, l'establiment d'un marc legal i clar per als processos de sub-contractació de serveis públics (nr. 175)⁸⁹, la reserva del sistema de convenis de col·laboració entre organitzacions públiques (nr.176)⁹⁰, reforçar el professionalisme dels

polítics; i establir també la mateixa sanció per a les empreses que hagin estat declarades responsables civils subsidiàries, fins i tot encara que el personal que hagi estat condemnat ja no hi treballi.

⁸⁵ 195. Cal establir un sistema d'incentius positius –productivitat i premis, entre altres– a les entitats i als organismes que assoleixin les millors pràctiques en matèria de contractació i, paral·lelament, establir un sistema d'instruments que hi desincentivin les males pràctiques de manera reiterada. En l'establiment d'aquests instruments desincentivadors s'ha de tenir en compte el nombre de recursos presentats, els estimats en via administrativa o en via judicial, el nombre de queixes o reclamacions dels proveïdors, les empreses afectades o els ciutadans en general, els resultats dels informes d'auditoria del Tribunal de Comptes i altres mecanismes d'avaluació objectius i independents que es puguin establir. En particular, cal establir instruments efectius per a exigir responsabilitat patrimonial individualitzada per males pràctiques o mala gestió que incorporin sancions econòmiques i el dret de repetició contra el causant del dany.

⁸⁶ 212. Cal fixar els estàndards mínims de qualitat i l'obligatorietat de fer una avaluació de la relació entre costos i resultats en els serveis públics, siguin o no concessionats.

⁸⁷ 54. Cal estendre i millorar el control de la contractació pública a les modificacions contractuals i a les subcontractacions.

⁸⁸ 63. Cal evitar la contractació pública amb proveïdors que tinguin qualsevol relació amb països considerats paradisos fiscals.

⁸⁹ 175. Cal establir un marc legal clar i precís per als procediments d'encomanda o delegació de la gestió a particulars dels serveis públics, figura que adquireix cada vegada més rellevància per la manera com les administracions públiques porten a terme les seves actuacions. En una societat en què el subministrament de serveis personals i socials esdevé cada cop més important, cal que les administracions públiques es dotin dels millors mètodes i procediments per a prestar-los quan se n'encomana la prestació a tercers. En aquest sentit cal limitar aquests procediments perquè s'utilitzin només, d'acord amb la normativa, en els supòsits en què l'organisme encomandant no pot portar a terme els serveis que necessita per si mateix i l'encomandari disposa dels mitjans propis necessaris per a fer-ho, sense donar lloc a subcontractacions en cadena.

⁹⁰ 176. Cal reservar el sistema de convenis de col·laboració per a l'àmbit de les relacions entre organitzacions públiques i evitar de recórrer a aquest instrument per a l'adjudicació de recursos públics amb entitats privades que continguin prestacions econòmiques que hauran d'articular-se, si escau, mitjançant contractes sotmesos als principis de concurrència i publicitat, d'acord amb la normativa sobre contractació pública.

òrgans de contractació diferenciant els de caràcter més polític dels de caràcter més tècnic (nr. 203)⁹¹, la necessitat de garantir imparcialitat en els processos mitjançant la disminució d'òrgans que gestionen la contractació pública (nr. 204)⁹², incloure el tràmit d'informació pública amb mitjans en línia la privatització de serveis públics, la creació o supressió d'organismes municipals (nr. 201)⁹³. També incideix en les licitacions públiques, demanant que les condicions i modalitats s'expliquin de manera clara i precisa, així com es publiqui l'informe justificatiu de la selecció (nr. 174)⁹⁴. L'existència de mecanismes de prevenció i detecció de situacions de conflicte d'interès (nr. 180)⁹⁵,

Posar especial atenció als àmbits (i pràctiques) de major risc de corrupció: (1) contractes d'obres públiques pràctiques de fraccionament de contractes contractació directa - llevat de casos excepcionals- modificacions a l'alça injustificades...).(2) Subvencions

*Trobem en el document de conclusions de la CEMCORD la necessitat de garantir la restricció de la utilització de procediments d'urgència i quan sigui publicar les raons de la mateixa (nr. 205)⁹⁶, en el cas de contractes menors vetllar i evitar la segmentació dels contractes per eludir controls (nr. 198)⁹⁷, la creació d'una oficina encarregada d'examinar la viabilitat financers i altres aspectes de les concessions d'obres i serveis, previ a l'atorgament (nr. 178)⁹⁸, **evitar modificacions contractuals que suposin un encariment del projecte**, i quan passi, regular la publicitat de les modificacions i la presentació d'impugnacions (nr. 173)⁹⁹, la necessitat que l'atorgament de subvencions i ajuts estigui normativitzat, amb publicitat i seguiment. Cal també generalitzar l'avaluació de riscos de corrupció (nr. 59)¹⁰⁰. Establir prioritat dels criteris objectius sobre els criteris subjectius, i en cap cas aquests últims poden superar el*

⁹¹ 203. Cal reforçar el professionalisme i repensar els òrgans de contractació de manera que es puguin diferenciar els de caràcter més polític –com a definidors de les necessitats col·lectives i impulsors del projecte– dels de caràcter més tècnic – que adopten les decisions d'execució, les de caràcter més aplicatiu i gestionen tot el procés de licitació i adjudicació–; cal adequar la naturalesa i les característiques de l'òrgan a la tasca assignada. La configuració i la composició d'aquests òrgans és clau per a l'establiment de les responsabilitats i la claredat dels procediments. Per això el legislador ha d'establir com es configuren i qui en forma part.

⁹² 204. Cal garantir la imparcialitat en els procediments, mitjançant la disminució dels òrgans que en l'actualitat gestionen la contractació de les administracions públiques de Catalunya.

⁹³ 201. Cal que sigui objecte de tràmit d'informació pública que inclogui mitjans en línia tot acte de privatització de serveis públics, de creació o supressió d'organismes municipals, de concessions i d'alienacions de béns immobles.

⁹⁴ 174. Cal fixar l'obligació que tots els requisits, les condicions i les modalitats que configuren la demanda pública del procediment de licitació es formulin de manera clara, precisa i inequívoca en l'anunci de licitació o en el plec de condicions, i cal publicar l'informe justificatiu en què es motivi l'elecció, tràmit que fins ara no és obligatori.

⁹⁵ 180. Cal que tots els poder públics comptin amb mecanismes de prevenció i detecció de les situacions de conflicte d'interès en la convocatòria, l'avaluació, l'adjudicació, la modificació, la revisió, l'execució i la rescissió de contractes públics o concessions.

⁹⁶ 205. Cal garantir més restricció en la utilització de procediments extraordinaris com els d'urgència; en aquesta direcció s'hauria d'establir l'obligació de publicar l'acord en el qual se'n raona o justifica la necessitat.

⁹⁷ 198. Cal garantir, en el cas de contractes menors, la transparència i la concurrència de diverses empreses i vetllar per a evitar la segmentació dels contractes per a eludir els controls.

⁹⁸ 178. Cal crear una oficina d'avaluació encarregada d'examinar la viabilitat financera i altres aspectes relatius a les concessions d'obres i serveis amb caràcter previ a l'atorgament.

⁹⁹ 173. Cal evitar fer modificacions contractuals que comportin un encariment del projecte, i preveure que se'n poden fer només de manera excepcional. En aquests supòsits, cal regular la publicitat de les modificacions i la possibilitat de presentar-hi impugnacions.

¹⁰⁰ 59. Cal que l'atorgament de subvencions i ajuts estigui normativitzat, amb publicitat, criteris objectius i amb seguiment i control posterior de l'ús que se n'ha fet i cal generalitzar en aquest àmbit també l'avaluació de riscos de corrupció a totes les administracions i institucions que n'atorguen.

30% de la valoració de la proposta (nr. 192)¹⁰¹. Cal suprimir les subvencions que no responguin a principis de concurrència i publicitat (nr. 196).

29. Apoderar i responsabilitzar agents implicats en la gestió dels recursos públics per al compliment legal i ètic de les seves funcions i dels organismes als que serveixen.

La CEMCORD considera com a mesures relacionades la millora de la regulació de les funcions de control de transparència i d'emissió d'informes en qüestions de complexitat jurídica i econòmica d'interventors, tesorers i secretaris municipals (nr. 25)¹⁰², garantir la independència i professionalitat dels òrgans de control (nr. 28)¹⁰³, es necessiten mesures per fer efectiva la exigència de responsabilitats, i la comunicació per part dels òrgans de contractació de qualsevol fet que pugui ser una infracció (nr. 221)¹⁰⁴. Reforçar els controls en el moment d'assignar els contractes i col·laborar amb els ens locals perquè els processos siguin oberts i totalment transparents i imparcials (nr. 220).

Implantar un manual d'organització i funcions de cada àrea per facilitar els mecanismes de control i la identificació i assignació de responsabilitat.

La CEMCORD proposa reforçar els convenis amb les sindicatures locals (nr. 45)¹⁰⁵, que els comandaments adoptin un paper proactiu en la detecció i gestió de potencials conflictes d'interès del personal de les unitats que en depenguin i establir normativament l'accés a dades tributàries del servidors públics (nr. 145)¹⁰⁶, l'existència de mecanismes de prevenció i detecció de situacions de conflicte d'interès (nr. 180)¹⁰⁷, l'establiment d'un protocol i el seu procediment sobre un sistema de penalitzacions obligatori i objectiu per al seguiment i execució del contracte (nr. 219)¹⁰⁸,

Disposar d'una sola llista clara, que reculli el resultat de les auditories amb els incompliments legals i ètics, i actuacions proposades i terminis per poder resoldre'ls.

La CEMCORD proposa: Auditories almenys anuals dels poders públics adjudicadors, respecte els mecanismes de prevenció i detecció de conflictes d'interès (nr. 184)¹⁰⁹. Avaluat i publicar en línia

¹⁰¹ 192. Cal concedir sempre prioritat a l'establiment de criteris objectius sobre els subjectius per a les adjudicacions. Els criteris d'adjudicació subjectes a judici de valor no poden superar el 30% de la valoració total de la proposta.

¹⁰² 25. Cal una millor regulació de les funcions de control de la transparència i d'emissió d'informes en qüestions de complexitat jurídica i econòmica dels interventors, tesorers i secretaris municipals, i també de la resta de càrrecs que exerceixen funcions de control jurídic, econòmic o tècnic, reforçant-ne les funcions i la independència com a professionals pertanyents a cossos d'habilitació nacional i no dependents jeràrquicament dels governs locals.

¹⁰³ 28. Cal garantir la independència i la professionalitat dels òrgans de control.

¹⁰⁴ 221. Cal aplicar mesures per a fer efectiva, d'una banda, l'exigència de responsabilitats dels servidors públics per infracció o aplicació indeguda de la normativa de contractació pública, d'acord amb les previsions legals, i, de l'altra, la comunicació per part dels òrgans de contractació de qualsevol fet dels quals tingui coneixement que puguin constituir infraccions contra la legislació de defensa de la competència.

¹⁰⁵ 45. Cal reforçar els convenis amb les sindicatures locals.

¹⁰⁶ 145. Cal que els comandaments adoptin un paper proactiu en la detecció i la gestió dels eventuais conflictes d'interès en què es pugui trobar el personal de les unitats que en depenguin, i establir normativament la facultat d'accés a les dades tributàries dels servidors públics, en cas d'alerta justificada d'exercici d'una segona ocupació o activitat no declarada o no autoritzada.

¹⁰⁷ 180. Cal que tots els poder públics comptin amb mecanismes de prevenció i detecció de les situacions de conflicte d'interès en la convocatòria, l'avaluació, l'adjudicació, la modificació, la revisió, l'execució i la rescissió de contractes públics o concessions.

¹⁰⁸ 219. Cal establir un protocol d'us obligatori per a l'Administració de la Generalitat i tots els ens públics i públics i privats que en depenen sobre un sistema de penalitzacions obligatori i objectiu respecte al seguiment i l'execució del contracte, i també un procediment per a aplicar-les.

¹⁰⁹ 184. Cal que tots els poders públics adjudicadors auditin internament i externament, almenys amb periodicitat anual, els mecanismes de prevenció i detecció de les situacions de conflicte d'interès i l'aplicació d'aquests.

prèviament les necessitats reals objecte de la necessitat de contractar (nr. 199)¹¹⁰ i sistemes d'avaluació de les obres que es publiquin en mitjans en línia de lliure accés (nr. 200)¹¹¹

Fer transparents els sistemes de selecció de personal, i les taules de contractació pública (retransmissió per streaming)

Respecte a la selecció de personal, la CEMCORD inclou com a propostes: publicar per mitjans que garanteixin al seu coneixement efectiu vacants amb antelació suficient (nr.128)¹¹², garantir transparència, publicitat i concurrència en tots els processos de selecció i promoció (nr. 161)¹¹³ (nr. 56)¹¹⁴, garantir la transparència en contractació, subvencions, concessions, urbanisme, encomandes de gestió i convenis (nr. 194)¹¹⁵, seguiment per part de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'execució d'obres superiors a 60.000 euros (nr. 218)¹¹⁶.

Limitar els terminis de concessió.

Evitar que secretaris i interventors depenguin econòmicament dels organismes que han de controlar.

La CEMCORD aborda la separació entre tècnics que fan els plecs dels concursos i els tècnics de les adjudicacions o que atorguen valoracions (nr. 191)¹¹⁷, però no menciona la independència econòmica de secretaris, interventors i tesorers.

Facilitar la mobilitat entre administracions dels funcionaris en càrrecs sensibles per evitar perpetuïtats i rutines dependents.

Prohibir i castigar legalment tot tipus de regals i favors als treballadors públics.

Oferir els mitjans suficients per exercir amb diligència i eficiència la seva funció.

¹¹⁰ 199. Cal avaluar abans de cada contractació les necessitats reals a què es vulgui donar resposta, i sotmetre aquesta avaluació a informació pública, fent servir mitjans en línia de lliure accés. En tot cas cal introduir criteris de transparència de compliment necessari en la negociació i l'aprovació dels contractes públics locals, a més dels indicats amb caràcter general en matèria de contractació pública.

¹¹¹ 200. Cal establir sistemes d'avaluació de l'adequació de les obres o els serveis contractats efectuats en els pressupostos i en els objectius que s'hi van indicar inicialment, amb informació al públic que incloguin mitjans en línia de lliure accés.

¹¹² 128. Cal fer publicitat amb l'antelació necessària de l'existència de les vacants que s'han de cobrir en totes i cadascuna de les institucions, per tots els mitjans que garanteixin que tots els possibles candidats en tinguin coneixement efectiu.

¹¹³ 161. Cal garantir la transparència, la publicitat i la concurrència en tots els processos de selecció i promoció. En el cas dels llocs de lliure designació, en particular, cal garantir la publicitat de la vacant i, en la mesura del possible, la concurrència de diversos candidats.

¹¹⁴ 56. Cal garantir la lliure concurrència, el concurs, el mèrit i la capacitat en l'accés a la funció pública.

¹¹⁵ 194. Cal garantir en tot cas la transparència de totes les actuacions i decisions adoptades en matèria de contractació, subvencions, concessions d'obra pública, urbanisme, encomandes de gestió i convenis.

¹¹⁶ 218. Cal encarregar a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa els treballs de seguiment i execució dels diferents contractes de quantia superior a 60.000 euros que durà a terme assistida pel responsable del contracte de l'ens administratiu beneficiari dels serveis, subministraments o obres.

¹¹⁷ 191. Cal garantir la separació entre els tècnics que elaboren els plecs de concursos o les bases de les convocatòries de subvencions i els que elaboren els informes tècnics per a les adjudicacions o que atorguen les valoracions per a la concessió de les subvencions i, en particular, cal garantir que els plecs dels concursos mai no puguin ser elaborats per les empreses que hi hagin de participar. Si es detectés aquesta irregularitat, la conseqüència ha de ser l'expulsió immediata de l'empresa del concurs els plecs del qual hagi elaborat.

*Sobre aquestes mesures específiques **no s'han trobat similituds al document de conclusions de la CEMCORD.***

MESURES QUE ESTAN A LA CEMCORD I NO AL PACTE (estudiar la seva incorporació):

Requisits de candidatures electorals:

- 21. **No inclusió de processats o investigats en les llistes electorals**, o deixar-ne constància en el seu cas.
- 83. **Exclusió de la llista electoral o càrrec partit dels immersos en procediment** de judici oral o processats per corrupció.

Contractació pública:

- 6. Els òrgans de control estiguin dotats de professionals especialitzats en matèria urbanística i mediambiental.
- 211. **Prohibició de contractació pública**, al menys durant 3 anys, d'aquelles empreses o personal condemnat per corrupció o finançament il·legal dels partits

Augment de control d'organismes i Administració per evitar corrupció:

- 64. Augment de **competències de l'Agència Tributària de Catalunya**
- 76. Dotar el **Síndic de Comptes i Tribunal de Comptes dels mitjans necessaris** per al control de comptes de partits i institucions
- 115. Modificar llei d'**Oficina Antifrau** amb la finalitat de què les seves resolucions administratives esdevinguin **d'obligat compliment** per a l'administració investigada.

Responsabilitat política en delictes de corrupció:

- 69. Concretar el **moment d'assumpció de la responsabilitat política** en aquells investigats per corrupció
- 82. Mesures per a **separar del càrrec públic o de partit des del moment de l'obertura de judici oral** fins la resolució del procediment.

Llei partits polítics i Codi Penal:

- 89. Revisar i ampliar, si s'escau, el **règim d'infraccions i sancions a partits polítics i llurs fundacions.**
- 91. Establir **criteris per a determinar la vinculació d'una associació o fundació a un partit.** Preceptiva inscripció al Registre de Partits.
- 109. Tipificació al Codi Penal del **delicte d'ADMINISTRACIÓ DESLLEIAL** de l'Administració Pública, equiparat al dels administradors de societats.

Lleis de regeneració democràtica:

- 230. Llei d'organització de l'Administració de la Generalitat per a simplificar l'estructura del sector públic de Catalunya, orientada a la ciutadania: transparent, participativa i col·laborativa.
- 231. **Llei de Funció pública de Catalunya** amb el diàleg d'agents socials i consens parlamentari per a la millora de l'eficiència de la funció pública.

Frau fiscal:

236. Catalunya hauria de disposar **d'informe oficial d'indicadors del frau fiscal** i el seu impacte sobre l'economia.
237. Tota l'Administració hauria d'assumir el **compromís de no establir contractes públics amb empreses amb filials a paradisos fiscals**.
238. Dotar de **recursos les agències tributàries** pròpies per a poder perseguir el frau fiscal, de les multinacionals i dels petits defraudadors.
239. Enduriment de penes del Codi Penal i **tipificació de nous delictes per frau fiscal**.
240. Dotar l'Agència Tributària de Catalunya **de recursos per a Pla de Prevenció**.
241. Crear indicador de **bretxa fiscal, equivalent al anglès tax gap**, per a conèixer la **diferència** entre el que l'Administració Pública **hauria de recaptar del que realment recapta**.
242. **Reforma de l'impost sobre el patrimoni** que permeti conèixer el **cens real de la distribució i informació** que serveixi per a investigacions de frau fiscal.
243. Impedir que a la contractació administrativa **accedeixin empreses amb filials a paradisos fiscals**. I que la Agència tributària de Catalunya disposi **d'unitat que treballi en aquest objectiu**.

Barcelona. 4 de juliol 2017. Equip Nova Política O3C